

SPIS TREŚCI

Wstęp do wydania drugiego	IX
W obronie schematu	XX
1. Filary podejścia systemowego	1
System	12
Relacje	14
Przyczynowość cyrkularna	15
Neutralność, zaciekawienie, lekceważenie	17
Sposoby ujmowania patologii	20
Homeostaza, morfostaza, morfogeneza	21
Zmiana	23
Kontekst	26
Wieloobraz	29
Dopasowanie	30
Podsumowanie: co zrobić, aby nie zostać terapeutą systemowym	32
2. Wywiad i konsultacja z rodziną	35
Cel spotkania	37
Zaproszenie na pierwsze spotkanie	40
Etapy wywiadu z rodziną	46
Przywitanie się i wstępne poznanie	47
Poznawanie trudności rodziny	49
Poznawanie kontekstu występowania problemu	50
Sfery życia rodzinnego wolne od problemu	60
Kończenie spotkania	61
Systemowa konsultacja rodzinna	63
Postawa terapeuty	66
Podsumowanie: jak przeprowadzić nieudany wywiad z rodziną	68

3. Diagnoza	71
Porównanie diagnozy nozologicznej i psychologicznej	72
Kłopoty z wiedzą terapeuty	74
Wspólne elementy diagnozy	76
Diagnoza jako proces	78
Diagnoza systemowa	79
Błędy w diagnozie	81
Przykłady hipotez	85
Narzędzia pomocne w diagnozie rodziny	94
Sytuacje szczególne w diagnozie	104
Podsumowanie: jak źle przeprowadzić diagnozę	155
4. Kontrakt terapeutyczny z parą lub rodziną	161
Kierowanie do innych specjalistów	162
Kto skorzysta, a kto nie skorzysta z terapii?	166
Przerwanie terapii	172
Podtrzymanie motywacji pary lub rodziny do uczestniczenia w terapii	174
Zalety kontraktu	177
Cele psychoterapii	179
Styl współpracy i jej aspekty formalne	184
Kończenie terapii	187
Podsumowanie: może poradzić sobie bez kontraktu	191
5. Wybrane metody i techniki terapeutyczne	195
Genogram	197
Rzeźba rodziny i psychodrama	201
Inscenizacja i <i>alter ego</i>	203
Pytania	205
Pytania cyrkularne	209
Interwencja paradoksalna	211
Przeformułowanie, zmiana etykietki, pozytywna konotacja	213
Eksternalizacja	215
Pytania o wyjątki	218
Pisanie listów	221
Skale terapeutyczne	223

Zespoły: odzwierciedlający i świadków	226
Psychoedukacja oraz bezpośrednie instruowanie rodziny	232
Zabawa	236
Podsumowanie: jak mieć doskonałe narzędzia i dalej być kiepskim terapeutą	239
6. Przywiązanie i emocje w parze i rodzinie	243
Emocje i przywiązanie	248
Bezpieczeństwo – zauważ, odzwierciedlaj, zaakceptuj	252
Diagnoza procesów emocjonalnych	256
Praca nad zmianą	263
Emocje psychoterapeuty	266
Emocje nie są (tożsame z) chorobą	271
Podsumowanie, czyli o używaniu kompasu	274
7. Badania w psychoterapii systemowej	277
Co wiemy?	292
Czego nie wiemy?	299
Podsumowanie, czyli o tym, jak być psychoterapeutą ignorantem	303
8. Etyczne i praktyczne dylematy terapeutyczne	307
Neutralność	312
Kwestia poufności	315
Psychoterapeuta w cyberprzestrzeni	322
Przejrzystość działań terapeuty	331
Nieprzestrzeganie kontraktu: niezgłoszenie się na sesję i agresja	334
Kwestie finansowe oraz prezenty	337
Podwójne relacje	343
Fantazje seksualne	345
Błędy terapeuty	348
Zagadnienia związane z religijnością	350
Stażyści	353
Klient nasz pan	356
Droga na skróty	358
Podsumowanie: co terapeuta może zrobić, aby stanąć przed komisją etyczną	360

9. Współczesne nurty w terapii systemowej par i rodzin	365
Neuronauka i epigenetyka a terapia systemowa	368
Terapia wielorodzinna	373
Zagadnienia płci kulturowej, rasy oraz różnorodności w terapii par i rodzin	376
Inspiracje posthumanistyczne oraz dialogowe podejście w terapii par i rodzin	384
Między długoterminową terapią rodzin a terapią jednej sesji	390
Współczucie i troska w psychoterapii systemowej	396
Podsumowanie, czyli o pogoni za nowinkami	400
Postscriptum	403
Użyteczne strony internetowe	407
Literatura cytowana	409
Indeks rzeczowy	431
O Autorze	447